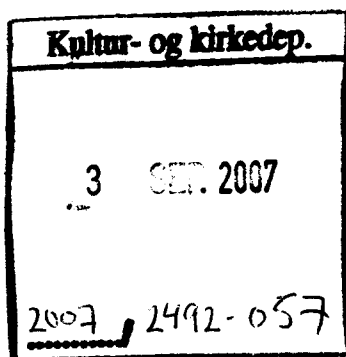

Kultur- og Kirkedepartementet
Boks 8030 Dep
0030 OSLO

Oslo, 31. august 2007

Høring allmennkringkastingsplakat for NRK.

Norske Dansekunstnere, Senter for Dansekunst og Dansens Hus viser til høringsnotatet og invitasjon fra departementet til en bred høring om allmennkringkastingsplakat for NRK. Vi tillater oss med dette å komme med noen kommentarer til høringsnotatet, og håper departementet vil ta med våre synspunkt i det videre arbeidet med allmennkringkastingsplakaten.

Norske Dansekunstnere er forbundet for dansere, koreografer og pedagoger, og har medlemmer over hele landet. Senter for Dansekunst er det norske informasjonskontoret for dans, og Dansens Hus er nasjonal scene for dans. Vi er tre aktører med ulike oppgaver, men vi arbeider alle for synlighet og tilgjengelighet til dansekunstneres produksjoner og formidling av dansekunst både på scener, og i andre møter med publikum.

Dansekunst har vært satsingsområde for flere regjeringer, og vi ser med nåværende regjering at viktige tiltak og finansieringsordninger prioriteres, og løftes finansielt. Det er svært positivt.

Dansekunst er en kunstform som kan møte og kommunisere med et bredt publikum både aldersmessig og kulturelt/sosialt sett. Med det nasjonale Dansens Hus som etableres i egne lokaler og ny operabygning med scenefasiliteter også for kunstnere utenfor huset i 2008, samt større interesse og bevissthet om å legge forholdene bedre til rette for dansekunstnere i enkelte kommuner, håper vi at en positiv langvarig utvikling er i gang.

NRKs manglende formidling av dansekunst.

Dessverre kan ikke det samme sies om NRKs dekning av dansekunst. Norske Dansekunstnere, (NoDa) har i flere år påpekt dette direkte overfor NRKs egen kulturavdeling og overfor kringkaster. NoDa har bedt om at NRKs vedtekter endres slik at vedtektene benevner dansekunst på linje med norsk dramatik og norsk musikk, og dermed blir mer forpliktende for NRK. Dette ble tatt opp med Bondevik II regjeringen våren 2005, men den ønsket ikke å følge opp vårt forslag. NoDa har også klaget til Kringkastingsrådet i august 2005 på grunn av publikums manglende tilgang til produksjon og visning av norsk dansekunst, uten at det har blitt nevneverdig forbedring innen vårt felt.

Slik NRKs manglende dekning av dansekunst er i dag, frarøves publikum og lisensbetalerne en tilgang til et visuelt og kommuniserende kunstuttrykk som kan treffe barn, ungdom og voksne. Det er kun en sjelden gang at NRK viser dansefilmer og da er de i hovedsak fra utlandet og av eldre årgang. Transmisjoner av forestillinger fra Nasjonalballetten eller Carte Blanche Danseteater, kan ikke være eneste formidlingsform av dansekunst. Det gjenspeiler ikke det store mangfold av ulike sjangre og uttrykk som koreografer og dansere i Norge produserer. Det er et stort behov for en motvekt til den kommersielle utviklingen vi ser innenfor reklamekanalene med konkurranse- og musikkvideoprogrammer. En slik motvekt kan og bør NRK være som den eneste allmennkringkaster uten hovedinntekt fra kommersiell drift her i landet. Vi viser til rapporten ”– ta dans på ordet!”, 2007, s 83, der utrederen Torkel Rønold Bråthen foreslår at ”Norsk rikskringkasting må formidle mer dansekunst generelt og norsk dansekunst spesielt. Dansekunst må bli eksponert på linje med andre kunstarter”.

SVT og BBC.

Vi kan vise til SVTs satsing på produksjon og visning av svensk og internasjonal dansekunst som er i et helt annet omfang enn det NRK har på sin sendeplan pr. år. BBC har i flere år hatt sin egen serie ”Dance for the camera”, og utviklet spennende og nyskapende dansefilmer for britiske seere. BBC har sammen med Arts Council England gjennomført et prosjekt om kunsten å lage dansefilm. Gjennom den årlige norske festivalen ”Dans for kamera” i regi av Senter for Dansekunst, Dansens Hus, Ultima og Cinemateket, har noen få norske dansefilmer og verk blitt presentert for et voksende og interessert publikum. ”Dans for Kamera” er medlem av nettverket Media&Dance Network, og har også arbeidet for økt visning av dansekunst i NRK.

Internasjonalt er Dans for kamera, og dansefilmer en egen filmsjanger som presenteres på festivaler og i kringkasting. I Norge er det ikke lagt til rette for finansiering og produksjon av dansefilmer, og denne filmsjangeren er ikke anerkjent som et kunstnerisk uttrykk. Dette må både filmbransjen og kringkasterne ta ansvar for. Forslaget i St.meld. 30: ”Kringkasting i en digital fremtid”, kap. 4.5.5, alt. 4, vil kunne lede til økt produksjon av dansefilmer i fremtiden, dersom dette inkluderes i føringer til Filmfondet eller annen tilskuddsyter. Vi understreker at underpunkt 5 i boks 4.1. departementets konklusjoner, må åpne for nettopp den type produksjoner vi her foreslår.

NRKs programtilbud på 1980-90tallet.

NRK drev på 1980- og tidlig 1990tallet egenproduksjon av danseverk/filmer som vant internasjonale priser. Selv disse filmene blir svært sjelden om aldri sendt i repriser. Dette betyr at norske seere frarøves tilgang til et arkiv av historie og kvalitetsproduksjoner, og uten at det erstattes av nye produksjoner.

Konsekvenser.

I tillegg til våre særskilte bemerkninger til det manglende ansvaret for dansekunst, mener vi at forskjellige programtyper som portretter av koreografer og dansere og nyhetsdekning av forestillinger både i radio, tv og lokale sendinger, vil gi NRKs publikum et mer nyansert og interessant kulturtilbud.

Generelt støtter vi opp om at NRK skal gi mer allsidig kunst- og kulturdekning enn de gjør i dag. Det er en viktig presisering i allmennkringkasterplakaten at NRK skal reflektere det geografiske mangfold i Norge, og ha et godt lokalt tilbud og lokal tilstedeværelse.

Et dilemma som myndighetene må erkjenne, er det underskudd av mangfold i kunst- og kulturtilbud som følge av NRKs marginale dekning i dag, selv om vedtektene slår fast NRKs ansvar. Allmennkringkastingsplakaten bør føre til en større konsentrasjon fra NRKs side for å

gjøre kanalen mer attraktiv for seerne ved å prioritere annerledes enn de kommersielle tv-kanalene.

At den digitale utviklingen krever at NRK er tilgjengelig på flere plattformer og dermed får større nedslagsfelt overfor sitt publikum, bør gjenspeile hensynet til at publikum er mangfoldig og ønsker tilgang til ulike programtyper og innhold. Et samlet dansemiljø vil hevde at dagens situasjon marginaliserer dansere og koreografers mulighet til å dra nytte av sine rettigheter som utøvende og skapende kunstnere, fordi NRK i overveiende grad overser kunstformen. Dette fører til en skjevhet blant de ulike kunstneriske uttrykksformene, der norsk musikk og norsk dramatikk, film og tv-serier i stor grad blir de eneste kunstneriske uttrykkene med opprinnelse i Norge som blir sendt/spilt i TV og radio. I det lange løp vil dette ha konsekvenser for det kunstneriske ytringsperspektivet. Vi ønsker at NRK bidrar til at mer norskprodusert drama, film, musikk, dansekunst og annen scenekunst blir del av NRKs programflate.

Vi anerkjenner NRKs redaksjonelle frihet over eget programtilbud, men mener en allmennkringkastingsplakat og vedtektene for NRK skal kunne legge føringer om endringer der det er nødvendig. NRK er i dag enerådende i forhold til lisensinnkreving, og dette må føre til forpliktelser overfor seerne og norsk kunstliv.

Til forslaget til allmennkringkastingsplakat:

Vi støtter opp om departementets forslag, men mener at der teksten er generell og kan tolkes vidt, bør NRKs vedtekter endres til å være mer spesifikke og detaljerte.

Punkter i plakaten som:

- NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur,
- NRK skal bidra til å stimulere til kunstnerisk kreativitet ved å formidle en bred variasjon av norske kunstuttrykk,
- NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde
- og
- NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper.
- Tilbudet skal gjenseile det mangfoldet som finnes i befolkningen,

er meget viktige, ikke desto mindre vil nok NRK selv hevde at de gjør dette på en utmerket måte allerede i dag.

Våre bemerkninger om det manglende programtilbudet av dansekunst, vil kunne tilbakevises med henvisning til den foreslåtte allmennkringkastingsplakaten.

Forslag fra Norske Dansekunstnere, Senter for Dansekunst og Dansens Hus:

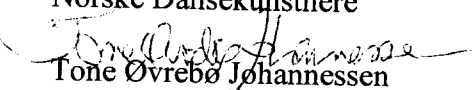
Vårt forslag er derfor at det utarbeides en mer detaljert spesifisering over kunst- og kulturuttrykk i allmennkringkastingsplakaten, som NRK er forpliktet til å gi som programtilbud til sine seere. Alternativet til dette er at det legges til mer detaljerte spesifikasjoner i NRKs vedtekter om at allmennkringkasteren også skal produsere og formidle norsk dansekunst. (se forøvrig rapporten ”-ta dans på ordet!” forslag til tiltak, pkt 7.12.)

Vi er glade for at regjeringen ser behovet for å styrke lisenskanalens forpliktelser som allmennkringkaster, og håper våre innspill vil tas med i det videre arbeidet.

NRK er den største formidlingsarenaen for kunstuttrykk til publikum over hele landet. Det er naturlig at kanalen med alle sine plattformer bidrar til økt tilgang for og derved økt kjennskap til og forståelse blant seerne for kunstneriske uttrykksformer. Dette vil igjen skape gode opplevelser og derved interesse blant publikum noe som vil ha positive ringvirkninger for vårt samfunn.

Med vennlig hilsen

Norske Dansekunstnere

Tone Øvrebø Johannessen

Forbundsleder

Senter for Dansekunst

sign.

Randi Urdal

Daglig leder

Dansens Hus

sign.

Karene Lyngholm

Kunstnerisk og daglig leder

Norske Dansekunstnere

Welhavensgt. 1

0166 OSLO

Tlf: 21 02 71 80

Senter for Dansekunst

Tollbugt. 19

0152 OSLO

22 41 27 00

Dansens Hus

Kongensgt. 4

0153 OSLO

22 42 00 60